GAZETA KRAKOWSKA

Nro 24.

Z KRAKOWA DNIA 23 MARCA 1825 ROKU WE ŚRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Dnia 18 Marca r. b. umarł tu po krótkiey chorobie Piotr Librowski, nay starszy Obywatel Woln. Miasta Krakowa, bo 114 lat miesięcy 6 życia liczył. Starzec ten żył zdrowy aż do zgonu i czerstwo wyglądał. Ciało zaś iego przed pogrzebem tłumami lud odwiedzał, i odprowadził ie do grobu.

Z Petersburga d. 7 Lutego d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Rzeczywisty Radca Stanu Newesilców, Urzędnik Kancellaryi N. Cesarzowey Matki, mianowany został Sekretarzem orderu S. Katarzyny, z pozwoleniem noszenia ozdob iego.

Nowo ogłoszone ofiary, zebrane w Moskwie na zniszczonych przez powódź Petersburga, z samych drobnych poświęceń, między któremi iedna tylko osoba 100 rubli złożyła, prócz dawnieyszych wynoszą 289.983 rubli 70 kop.

Donoszą z Pułtawy, iż od dnia 1 Stycznia ciągle maią tam mrozy; d. 16 Stycznia było stopni 20. Śniegu tam bardzo mało.

Z Paryża d. 8 Marca.

Spory względem proiektu wynagrodzenia Emigrantow iescze się w izbie Deputowanych nieukończyły. Na wczorayszem posiedzeniu poprzedziło ie zdanie sprawy kommissyi o niektórych prosbach. Prośba Plebana z Voigny, Xiędza Jeffrai, by kościelny ślub poprzedzał cywilny, odesłaną została do Ministra spraw duchownych. Prośba zaś P. de Armaing z Beziers, w ktorey dla ubogich dzieci po rodzicach podczas rewolucyi straconych żądane iest wynagrodzenie i pierwszeństwo do urzędow, zostało mimo usiłowań P. Petou, odrzuconą.

Jenerał porucznik Alix mieszkaiący w Nevers, odebrał od Ministra woiennego rozkaz udania się do Vincennes, dla dozierania tam podług iego wynalazku robić się maiących wozow artyleryi. Jenerał ten był dawniey naczelnikiem Westfalskiey artyleryi w Kassel i urządził ią podług nowego swoiego sposobu.

P. Sicard, były ieneralny intendent woyska Francuzkiego w Hiszpanii, powołany został przez Ministra woiennego do Paryża, dla zdania sprawy z swoiego urzędowania.

Podług Dziennika Konstytucyionisty w przeciągu lat trzech w 86 naszych departamentach 80 Prefektów zostało albo oddalonych, albo z iednego do drugiego przeniesionych.

Pamiętników Pani Genlis wyszły już pierwsze dwa tomy z druku. Zamykaią one 68 lat czasu i wystawiaią czytelnikowi naypamiętnieysze osoby z wieku 18 i 19, ktorych liczba wynosi do 5set.

Młodzieniec 15letni w towarzystwie Niemki, ktora mieniła się bydź iego matką, okazywał w Sierpniu r. zeszłego w Bar-le-Duc, Kolmar i Kel wielki przepych. Jeździł 4 pocztowemi końmi, sypał garścią pieniądze i nayśmiesznieysze rozpuszczał o sobie wieści. Aż nakoniec okazało się, iż nazywał się Antoni Fontouge, był wnukiem i czeladnikiem Bankiera Paryzkiego Lesseps, ukradł mu 14,000 Fr. i z młodą Niemką z Dwochmostów i kucharką nazwiskiem Molter uiechał. Pierwsza w krotce go opusciła, a druga z nim razem uwięziona i przed sąd stawioną została. Onegday zapadł na niego wyrok. Lubo był uznany za złodzieia i fałszerza, iednakże, iż iako młodzieniec bez zastanowienia działał, został od kary uwolniony i bratu oddany. Molter zaś skazaną została na 6ciomiesięczne więzienie, wystawienie przed pręgierzem i zapłacenie kosztow prawnych.

Pewna kompanija Angielska, ktora ma przeszło 100 mill: Fr. do rozrządzenia, wykupiła w Anglii prawie wszystkie zapasy bawełny i w samem Liwerpoolu 100,000 pak. W Francyi zakupiła także wiele bawełny i wszystkie zapasy na składach kawy z St. Domingo. Do tey okoliczności przywięzywano podobieństwo do woyny, tymczasem zdaie się tylko pochodzić z spekulacyi powiększonego do południowey Ameryki wywozu bawełnianych towarów.

List z Alexandryi pod d. 5 z. m. zawiera co następuie: „Przybycie Jenerałow Francuzkich Boyer i Livron przyłoży się zapewne istotnie do ulepszenia Egipskiego systematu woyskowego. Basza wyznaczył Jenerałowi Boyer roczney płacy 40,000 Fr. i oraz 8000 Fr. wynagrodzenia, żywność na 16 osob, obrok na 20 koni, rocznie 4 szale, 4 konie, mieszkanie, tytuń, i t. d. Jenerał Livron pobiera rocznie 20,000 Fr. i wszystkie w teyże stosunku potrzeby. Od Listopada przybyło tam 64 Hiszpańskich, Francuzkich i Włoskich officerow, ktorzy przyiętemi są do służby. Piędziesiąt Europeyskich lekarzów i chirurgow usposobiaią uczniów i urządzaią szpitale. Jenerał Boyer oddał Baszy w podarunku od rządu Francuzkiego 500 karabinow, potem poiechał do Kairu i obozu ćwiczeń. Pracuią teraz nad utworzeniem korpusu artyleryi i jazdy na sposob Europeyski.„

Z Madrytu d. 25 Lutego.

Mowią tu o maiącem wkrótce nastąpić ogłoszeniu przebaczenia, przez ktore wszystkie ślady dawnieyszey niezgody zatartemi zostaną. Minister woienny wydał już rozkaz, aby oczyszczenie z politycznego postępowania wszystkich oficerów od podporucznika aż do kapitana zaniechane zostało.

Biskup Kuensy złożył 40 tysięcy realów do rozrządzenia Krola, dla wygnańców, ktorzy zostaią bez chleba.

Od 3ch dni pobiegło ztąd 3 nadzwyczaynych gońców do naszego Posła do Londynu.

Towarzystwo chłopców, które tu o politycznych przedmiotach miewało naradzenia, przybrało nazwisko: "Wielkiey Numancyi." Członki iego obowiązały się bydź tylko posłusznemi obranem przez narod władzom, i oddane są pod sąd. Woyskowa tuteysza kommissyia trudni się sprawą 32 oskarżonych, iako należących do planu zmowy zgromadzenia, które o 3 godziny drogi ztąd zawiązać się miało. Dway pułkownicy którzy na iego byli czele, uciekli do Kuency. Dowodzący tam Jeneral Bessieres żądał od rządu powiększenia tamecznego woyska.

Z Londynu d. 4 Marca.

Na posiedzeniu niższey izby Parlamentu d. 1 b. m. P. Burdet wniosł wielką prośbę od Katolików, w ktorey proszą o przypuszczenie ich do rownych praw z innemi Angielskiemi poddanemi, i poparł ią mocną mową. "Przedmiot ten (mówił) tycze się nietylko Katolików Irlandyi, ale nadto nayważnieyszego interessu kraiu naszego i szczęśliwości krolestwa. Niechcę wzbudać nienawiści i rozjątrzenia przez obwinienie o to, co się stało, owszem pragnę aby wszystko poszło w niepamięć i obie strony miały tylko przed oczema sprawiedliwość i dobro publiczne." Potem wystawił, iak dalece rożnią się teraźnieysze okoliczności od owczesnych, gdy potrzebne były ograniczenia dla Irlandskich Katolików. Prześladowano Katolikow, że wiernemi byli wierze oycow swoich. Nie mieniąc się bydź obrońcą religii Katolickiey, powiedział tylko, iż każdey religii iest czcicielem, do ktorey kto iest szczerze przywiązany, i ktorey celem iest miłość bliźniego i cnota; ale nie pochwala duchownych i innych korporacyy, które wynoszą się na monopolistów, bo sama konstytucyia głosi, że kto rowne ciężary ponosi, ma prawo do rownych praw. (Oklaski.) Panowie obawiaiący się teraz wpływu Papieża, zapomnieli, iż oni sami krwią i pieniądzmi kraiu naszego przywrócili go do godności, ktorey lękaią się teraz. Nie zachodzi z tey strony żadne niebezpieczeństwo, ale w tem, iż 6 milli: poniżonych Katolików w spokoyności utrzymać nie chcemy. Czyliż niesłusznie nie zarzucaią nam pisma Francuzkie, iż handel niewolnikami, który zniszczyć staramy się, nie iest przez połowę tyle nieludzkim ile tyrania, ktorey ulegaią Irlandscy Katolicy? Może lękaią się, aby niebyło na członków Parlamentu i urzędników kraiowych kilku Katolików. Nie przypuszczaiąc takowego wypadku, wcale go nie zbiia. Ze wszystkich kształtów rządu iest ten nayszpetnieyszy, który opiera się na wyłączeniach religiynych. P. Burdett zakończył mowę swoią wnioskiem, aby izba zamieniła się w wydział dla rozpoznania istnieiących przeciw Katolikóm ustaw i w potrzebie ich uchylenia. P. Leslie Foster sprzeciwiał się szczególniey z tego względu temu wnioskowi, że iżeli Katolicy do równych praw przypuszczenemi zostaną, tedy upadnie kościoł Protestancki. Przytoczył, iż ieden z wysokich duchownych Katolickich powiedział mu w zaufaniu, że religiia Protestancka w Irlandyi, im licznieysze będzie duchowień-

stwo Protestanckie, tem więcey nienawiedzoną będzie. Liczba Protestantów w Irlandyi nie iest tak wielka, jak ią poprzedzaiący mowca podaie; znaydu ie się tam bowiem cztery milliiony 940.000 Katolików, a Protestantów tylko 1 million 860,000. Niemoże się zatem z poprzedzaiącym mowcą zgodzić, ażeby już z strony katolickiego Kościoła w Jrlandyi niewypadało lękać się niebezpieczeństwa, zwłaszcza, że teraźnieyszy Papież iest gorliwem obroncą swey religii, i t. d. Tu oparty na lasce słaby ieszcze Minister Canning zabrawszy głos, mowił zwolna i przepraszał izbę, iż tak wcześnie zwraca iey uwagę, ponieważ późniey może nie bydź w stanie: " Jakkolwiek (mówił) moie częstokroć w tym przedmiocie oświadczone zdanie bynaymniey się nie zmieniło i nie zmieni, wszelako niebyłbym zatem, gdyby moiey rady usłuchano, ażeby teraz był ten przedmiot wniesiony, ponieważ nie upatruię ieszcze dla niego pomyślney chwili. Ale skoro raz wniesiony, zgadzam się nań z serca, i nie poymuię dla czegoby się mu sprzeciwiać miano, ponieważ zawiera tylko rozważenie środka, a z onego nie proponuie. Zachodzą wprawdzie niektore niebezpieczeństwa, ale u wielu uroione; lecz rozpoznanie, dla czego nasi wspołbracia od używania równych praw wyłączonemi bydź maią, niepowinno bydź odrzucone, a przynaymniey należy przeciwnie myślących oświecić. Teraźnieyszy systemat trwa iuż wiek, ale to nie iest żadnym dowodem rzeczywistości; wiek trwałości ludu iest tyle jak niczem. W kraiu naszem zaciągnione są dwie nayściśleysze linije między kościołami Angielskim i Katolickim, a obcem wpływem. Mowię więc, iż należy zatrzeć pierwszą, a obostrzyć bardziey drugą. Sądzę bowiem wszystkie swobody, ktore Katolikom nadamy, za zupełnie zgodne z powagą i bezpieczeństwem kościoła Ewanielickiego, i dla tego bez zgadzania się na poiedyńcze zdania Szanownego P. Burdett, popieram z serca iego wniosek." P. Canning usiadł przy ciągłych oklaskach na mieyscu swoim, i wkrotce potem, zapewne dla słabości, salę opuścił.— Jeneralny Instygator mowił przeciw wnioskowi, a P. Wortley za nim, mniemaiąc, iż kościołowi Protestanckiemu daleko większe teraz grozi niebezpieczeństwo, niżeli przypuszczenie Katolikow do praw obywatelskich. — P. Banxes odezwał się, iż Katolicy daley sięgaią, i odwołał się do ostatniey mowy przez P. O' Connel mianey. — Gdy P. Plunkett w długiey mowie zalecał razem poiednanie się i przezorność, wystąpił P. Peel (Minister spraw wewnętrznych) żywo przeciw wnioskowi, i starał się dowieść, że ani przez umowy, ani politykę, ani prawa nie iesteśmy obowiązanemi do takowego środka względem Jrlandyi. Skoro Parlament przyzna raz Katolikom zdatność do urzędow, naowczas potrzebna rożnica w urzędowaniu będzie znowu dla nich uciążliwą; lepiey zatem zostawić pewną klassę ludzi za niezdatną do urzędow, niżeli ią potem ograniczać. Zresztą większa część ich ziemskich posiadłości znayduie się w ręku Ewanielików. Katolicki urzędnik nie może z takiem uczuciem patrzeć na reformę iak Ewanielicki, a Katolicki Minister nie będzie miał szczerey staranności o Ewanielickie kościoły. Potem odczytał wyrazy xiązki, w ktorey

doniesiono Katolikóm o nowych cudach i napomniano ich, aby unikali towarzystw Biblijnych. — P. Brough m odpowiadaiąc na każdy punkt mowy P. Peel, obwiniał go że mowi o mogących nastąpić niebezpieczeństwach, a ogrożących teraz milczy. Można z takichże powodow Wigow (przyiacioł wolnosci) potępić i praw obywatelskich pozbawić, aby Torysowie (przyiaciele Królewskiey Władzy) 60 lat dłużey swoie panowanie utrzymali. Zawsze lękaią się obioru Katolikow na członki parlamentowe; lecz z dniem iego 100 członków Katolickich niepotrafią żadnego utrzymać wniosku. Dissenterowie są równie gorliwemi w rozszerzeniu swey nauki iak Katolicy, a czemuż ich nie wyłączą? wszakże 4 Dissenterow zasiada teraz w Parlamencie. Xiązka o cudach Xcia Hohenlohe więcey iest użyteczną, niżeli szkodliwą k ściołow Ewanielickiemu. Mowca wspomniał daley, że mieliśmy już pierwszym Ministrem Socynianskiego Chrześćiianina, i że od 50 lat Dissenterowie posiadaią wysokie urzędy. Teraz maią Katolicy daleko większy wpływ, niżeli mieć mogą po zrownaniu się z nami, i t. d. Po przymowieniach się ieszcze niektórych członków, został nakoniec wniosek 274 głosami przeciw 234 przyięty i bil był pierwszy raz odczytany. Drugie odczytanie nastąpić ma po Swiętach Wielkanocnych. — Na onegdayszem posiedzeniu odczytany powtornie został bil względem założenia drogi z żelaznemi koleiami między Manszestrem i Liwerpoolem.

Do wyższey izby wniesiono wczoray 16 próśb o odrzucenie bilu znoszącego Katolickie towarzystwa w Jrlandyi. Propozycyia Hr: Carnarvon wysłuchania deputacyi od Katolików z zakraty izby, ktorą wspierali Lordowie Grey i Holland, została na przełożenie Ministra Hr. Liwerpool odrzucona. Lord Kanclerz tłumaczył się przy tey okazyi, że bil znoszący Jrlandskie towarzystwa nie od niego pochodzi; a Hr. Liwerpool żądał powtórnego iego odczytania. Sprzeciwiali się temu Xżę Sussexu i Margrabi Landsdown; pierwszy sądził, iż skoro Katolicy przypuszczonemi zostaną do praw obywatelskich, towarzystwa same przez się upadną, a drugi mówił, iż nie należy licznego ludu, który przykłada się do handlu i rolnictwa pozbawiać wolności. Mimo tego iednak uchwalono większością głosów powtórne odczytanie.

Sądzą, iż bil przypuszczaiący Katolików do praw obywatelskich, chociaż w niższey izbie przeydzie, w wyższey odrzucony zostanie.

Gabinetowy Goniec Meadt przybył tu wczoray z Petersburga z Pismem od P. Stratford Canning.

Lubo Kanclerz Skarbowy w swoim zdaniu sprawy o stanie Skarbu nic nie wspomniał o zmianie bilu zbożowego, sądzą iednak, iż w tey mierze nastąpi wniosek w Parlamencie.

Komitet do zbierania składek dla wsparcia zalanych okolic w północnych Niemczech, przeznaczył dla Hanoweru 3000 Fs. dla Altony 500, dla Oldenburga 500, a dla urzędu Ritzebüttel 150 Fs.

Przywoz złota do Anglii w r. 1823 wynosił 26,419 a 1824 roku 200,777 uncyy. Bitego na monetę w suwerenach w r. pierwszym 759,748, a w drugim 4 million. 65,075 Fs.

Do rozmaitych towarzystw, w które stolica nasza obfituie, zawiązało się

w tey chwili nowe w celu przyłożenia się do wzrostu litteratury.

Kommissyia do szczepienia krowiey ospy pod prezydencyią P. Halford, zdała Ministrowi spraw wewnętrznych sprawę o przeszłorocznych swoich pracach. Od ostatniego roku rozesłanych zostało w kray i zagranicę 77,800 porcyy świeżey materyi, i kommissyia cieszy się, iż teraźnieysze urządzenie stawia ią w możności zaspokoienia wszystkich w tey mierze potrzeb. Z szczepionych corocznie w stolicy do 8000 dzieci, dostało 18 naturalną ospę. Wewnątrz kraiu zachodzi inny stosunek: w ogóle 725 dzieci dostało naturalną ospę.

Naybogatszym w Anglii Tontinem iest od 60 lat ustanowiona *Equitable Assurance Compagny*, ktorey kapitał wynosi 10 mill. 338,236 Fs.

Nakoniec upadła wszelka wątpliwość względem losu Peru. Przez okręt Lion z Jamaiki nadeszły z Kartageny pod d. 18 Stycznia urzędowe doniesienia o zupełnem pobiciu woyska Hiszpańskiego. Bitwa zaszła d. 9 Grudnia na rowninie Guamanguilla. Jenerał Sucre dowodził naczelnie woyskami Kolumbiyskiemi, ponieważ Boliwar znaydował się iuż w Lima, i wypadkiem tey bitwy było: poymanie Jenerałow Laserna, Cantarac, Valdez i Karatala, kapitulacyia woyska Hiszpańskiego i rozkaz do Jenerała Rodil, aby Kolumbiianom oddał twierdzę Callao. Oto są dalsze doniesienia o tem zwycięztwie:

Urzędowe doniesienie.

Z Limy d. 18 Grudnia 1824.

Woysko oswobodzcze pod rozkazami Jenerała Sucre pobiło na głowę woysko Hiszpańskie d. 9 b. m. w rowninie Guamanguilla. Jenerał Laserna, dowodzący naczelnie tem woyskiem, został raniony i dostał się w niewolą z Jenerałami Cantarac, Valdez, Caratalla, z innemi officerami i wielu żołnierzami. Wszystkie tabory nieprzyiacielskie, broń &c. znaydaią się w naszych rękach. Adjutant dowodzącego Jenerała oswobodczem woyskiem Podpułkownik Medina, ktory wiózł urzędowe doniesienie o tem zwycięztwie został niestety przez zbuntowanych w Guar do mieszkańców zamordowany. Lecz wszystkie władze miast pobliskich placu boiu doniosły urzędownie, że oręż nasz zwyciężył, i dodały, że Jenerał Cantarac, ktory po ranieniu Jenerała Laserna obiął naczelne dowodztwo, zawarł z Jenerałem Sucre kapitulacyią, mocą ktorey warowane iest oddanie twierdzy Callao woysku oswobodczemu. Tak dzień 9 Grudnia ukończył to, co pod Junin zaczętem zostało. Na początku roku grozili Hiszpanie z woyskiem, ktorego iuż niema, zdobydź napowrót Amerykę. Rowniny Guamanguilla były świadkiem zwycięztwa, ktore na stałym lądzie Kolumba zakończyło woynę o niepodległość. Tam rozstrzygnione zostało pytanie, względem ktorego niezgadzała się ieszcze Europa, a ktore Amerykę bardzo obchodziło i ważnem iest dla tysięcy przyszłych pokoleń. Woysko oswobodcze przez rozstrzygnienie tego pytania położyło ostatni pomnik swey chwale, a wdzięczność poda do potomności imiona zwycięzcow pod Guamanguilla i wsławionego Męża, ktory woyną kierował i Peru oswobodził. — W Kartagenie Kolumbiyskiey d. 12 Stycznia 1825 o godzinie 11 w wieczór. Wydrukowano w drukarni rządowey. *L. A. Calvo.*

Rzeczpospolita Kolumbiyska.

Z Kartagieny d. 13 Stycznia 1825.

Do Jenerała dowodzącego w Mogdalena.

Mci Panie! Dowodzący Jenerał na Międzymorzu doniósł mi pod d. 3 b. m. co następuie: W tey chwili odebrałem list z Limy od JW. Oswobodzcy Peru (Boliwara) takiey osnowy:

Rzeczpospolita Peru. Ministerstwo woyny i morskie.

Z Limy d. 18 Grudnia 1824.

Do Intendenta i Dowodzcy w Panama.

Czyni mi to niezmierne ukontentowanie, że z rozkazu JWgo dyktatorską Władzą opatrzonego Oswobodzcy Peru udzielić WPanu mogę wiadomość, iż dziś o godzinie 5 w wieczor nadeszło tu wiele doniesień (między innemi od Jenerała Santa-Cruz) w których potwierdzone iest zupełne pobicie woyska Hiszpańskiego w d. 9 b. m. pod Guamanguilla. Vicekról Laserna i Jenerałowie Cantarac i Valdez są poymanemi; pierwszy iest mocno raniony. Cantarac, który po nim dowodził, kapitulował z Jenerałem Sucre i na mocy tey kapitulacyi wydał rozkaz do Gubernatora Callao, aby tę twierdzę oddał do rozrządzenia JW. Oswobodzcy, tudzież do innych dowódców Hiszpańskich, aby się temu Jenerałowi poddali. Adjutant, Podpułkownik Medina, który wiósł od Jenerała Sucre list z kapitulacyią i rozkazy Jenerała Cantarac, zabity w drodze został przez buntowników; lecz skoro ie odbiorę nie omieszkam ich w kopii WPanu przesłać. JW. Oswobodzca zalecił mi oznaymić WPanu, iż szczęśliwe i radosne zdarzenie d. 9 b. m. które zakończyło woynę w Peru, uwolnia sprzymierzoną Rzpltę Kolumbii od posełania dalszych posiłków, gdyż dotychczasowa siła iest dostateczną do utrzymania niepodległości i wolności Peru. JW. Oswobodzca rozkazał mi zatem donieść WPanu, iż ieżeliby iakowe posiłki znaydowały się ieszcze w drodze, aby się zatrzymały i czekały dalszych rozkazów rządu Kolumbiyskiego. Zostaię, &c.

Th. de Heres.

— Dnia 5. —

Prezydent Haytańskiey Rzpltey, Boyer, przysłał P. Canning w odpisie całą urzędową korrespondencyią z Francyią.

Traktat handlowy międzу Kolumbiią i Zjednoczonemi Stanami północney Ameryki zatwierdzony został.

Cena osadniczych towarów ciągle się tu podnosi; cetnar kawy poskoczył o 9 szylingow (18 Złp.) i w tym stosunku inne towary.

Zmarły Pan Rich, prezes Wschodnio-indyyskiey kompanii w Bagdadzie, zgromadził podczas wieloletniego swego w Azyi bawienia znaczny i szacowny zbiór, i pragnął, aby po iego śmierci dostał się dla użytku publiczności do tuteyszego muzeum. Składa on się z 900 Perskich, Tureckich, Chaldeyskich, Syryyskich i Arabskich rękopismów, ważnych komentarzów na Pismo S. wschodnich i Greckich monet, które zmarły P. Paine Knight bardzo wysoko cenił, i znaczney liczby znalezionych w okolicach Babilonu i Niniwy starożytności i nieodcyfrowanych napisów. Cały ten zbiór szacuią do 800,000 Fs.

W Wschodnich Indyiach naypierwszy dom kupiecki w Kalkucie zbankrutował na 4 milliony Fs.

Z Bruxelli d. 8 Marca.

Onegday Minister spraw wewnętrznych zamknął mową w imieniu Króla teraźnieysze posiedzenia Stanów jeneralnych.

Przybyły napowrót z Berlina Królewicz Jmć Fryderyk złożył dla uszkodzonych przez powódź mieszkańców 8000 Zł.

Xże Oranii wyiechał dziś do Petersburga.

Wicher d. 2 b. m. był w kraiu naszem daleko potężnieyszy niżeli od 3go do 5 Lutego, który tak gwałtowną zrządził powódź.

Wczoray zdarzył się w Antwerpii przypadek, iż gdy spuszczano belki zwodzonego mostu, na iednym tak wiele skupiło się ludzi, że łańcuch pękł. Utopiło się 9 ludzi, a 12 innych wyratowano.

Z Sztokolmu d. 4 Marca.

Wczoray był wielki dyplomatyczny obiad u Ministra spraw zagranicznych. Przed obiadem całe towarzystwo odbyło nader okazałą sanną przeiazdkę.

Hr. Wedel-Jarlsberg przybył tu z Norwegii, a reszta członków złożoney kommissyi do ułożenia handlowych stosunkow między Szwecyią i Norwegiią wkrótce nadiedzie.

W przeszłym tygodniu nadbiegł tu goniec do Rossyyskiego Posła z Petersburga i we dwa dni na powrót odiechał.

Nadeszło tu zatwierdzenie zawartey między Szwecyią i Angliią umowy względem zniesienia handlu niewolnikami.

Gdy rząd Niderlandski przez drogę Ministrowską okazał swoie życzenie weyścia z rządem naszem w układy względem rozszerzenia handlowych stósunków pomiędzy obiema kraiami, przeto J. K. M. rozkazał zdać sobie zdanie: czyli przy teraźnieyszym stanie stósunków handlowych niebyłoby rzeczą użyteczną znieść opłatę od Niderlandskich okrętów pod wzaiemnością dla Szwedzkich okrętów w portach Niderlandskich.

W r. z. posunięto robotę kanału Gotha do 11,706 łokci; koszta na to wynosiły do 557,164 talarow, a od zaczęcia robienia tego kanału aż do roku zeszłego 6 mill. 551,101 talarow bankowych.

Z Smirny d. 1 Lutego.

Poczytuiemy za obowiązek ostrzedz Europeyczykow, którzy zaciągaią się do służby Baszy Egipskiego, o niebezpieczeństwie, na iakie są w tey służbie wystawionemi. Ibrahim Basza kazał w Budrun d. 10 Stycznia dziesięciu Europeyskich officerow, obwiesić, którym przypisywał poniesioną klęskę. Słyszano go publicznie mowiącego, iż przy związkach z Chrześciianami nieszczęścia tylko go oczekuią, i że skoro obeymie po oycu rządy wszystkich Chrześciian w słubie będących każe pozabiiać. Gdy przychodzi do potyczki każe wszystkich Chrześciian znayduiących się na okrętach w budzie zamykać. Do Nauplia wysadzono 3000 poymanych Egipcyianów. Wszyscy byli mizerni i słabi, i tak źle w Egipcie żywionemi, iż życzyli sobie szczęścia, że dostali się do niewoli. Dotychczasowy dowodzca stoiących Francuzkich okrętow iest odwołany.

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1 Kwietnia r. b. uprasza Redakcyia o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK DO № 24. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 23 MARCA 1825 roku we SRODĘ.

Z Saxonii d. 8 Marca.

Xiążęta nasi Fryderyk i Jan znaydować się będą w Reims na koronacyi Króla Francuzkiego Karola X. Ztamtąd udadzą się do Paryża i oczekiwać będą na powrót z Hiszpanii Wysokiego swoiego Oyca, Xcia Maxymiliana.

Jazda nasza zmnieyszoną znowu została o ieden szwadron, co także w artyleryi ma nastąpić. — Robione tu teraz są wzory wszelkiego rodzaiu strzelby, które przesłane będą w podarunku J. C. W. Wielkiemu Xciu Konstantemu.

Znayduiący się na końcu przeszłego Lipskiego jarmarku Persowie, przybyli na teraźnieyszy Wielkanocny i czynią nadzieię, że i na przyszły przybędą. Są to ludzie posiadaiący rzadką na wschodzie znaiomość handlu, i obieżdżaią teraz fabryki Niemieckie i Alsackie, upatruiąc, iakie towary potrzebne w ich kraiu naytaniey przez Lipsk i Rossyią przewozić mogą. Na przyszły jarmark przywiozą iedwab i Kaszemirską wełnę, i podług ich zapewnienia, znaczne czynić będą zakupy. Towary, które oni zakupywać będą, muszą iednak mieć podobieństwo do wschodnich, gdyż poydą daley w Azyią, niżeli dotąd zachodziły Niemieckie, Angielskie i Francuzkie.

Dziedzice Xięstwa Sasko Gotayskiego i Altenburga, Xiążęta Hildburghausen, Meinungen i Koburg ziechali się d. 25 Lutego do zamku w Hildburghausen. Ministrowie tychże Xiążąt, którzy ustanowili tymczasowy rząd w powyższych Xięstwach roziechali się d. 28 Lutego.

Od brzegów Menu d. 11 Marca.

Xżę Elektor Heski udzielił umieszczonemu przy Kr. Pruskim Ministerstwie policyi Radcy Falkenberg order państwa swoiego Lwa złotego.

Podług doniesienia z Gota spadek po ostanim zmarłym Xciu nie iest mały, ponieważ wszyscy dotąd panuiący Xiążęta, wyiąwszy przedostatniego Augusta, dobremi byli gospodarzami, i zdaie się, iż przypadnie Xiężnie matce z domu Meinungen, która żyie w Hieres z Prowancyi, i znayduie się przy niey iako Marszałek sławny Astronom Zach.

Panuiący Xiążę Anhalt - Cöthen przedsięwziął z Małżonką swoią d. 9go

Marca podróży, dla pokrzepienia osłabionego swoiego zdrowia, do okolic Nadreńskich i Francyi.

Od brzegów niższey Elby d. 11 Marca.

Przybysz wody, którego lękano się pod pełnią Marca przemienił, iak piszą z Bremy, bez żadnych złych skutków, i był nadzwyczay niski, co przypisuią lądowym wiatrom. Ostrzeżenie szanownego Doktora Bremeńskiego Olbers, że pod pełnią Marca nastąpić może podobna powódz iak pod pełnią Lutego, sprawiła pożądany skutek. Wszędzie wzięto się natężonemi siłami do umocnienia tam, dla zabezpieczenia się przeciw obawianemu nieszczęściu, i tak daleko posunięto roboty, iż na przyszłość zapewniaią od wylewu.

Szybko biegaiący Göhrig z Hessendarmstadt, ubiegł od mostu nad Jhmen w Linden aż do wsi Arnum i nazad — odległość przeszło mila jeograficzna — w 56 minutach — o 3 minuty prędzey, niżeli się obowiązał. Tem większego zastanowienia rzecz godna, że gościnice przez śniegi i deszcze był w wielu mieyscach rozpuszczony i mnóstwo stoiących na drodze ludzi, iako też towarzyszących mu powozów i konnych jezdców często mu przerywali podróż.

Z Hanoweru d. 12 Marca.

Do środkowego tuteyszego wydziału nadeszło z składek dla zniszczonych przez powódź do 10 b. m. 53,966 tal. w złocie, 43,307 tal. 3 gr. 6 fenigow w monecie konwencyyney, a 14,232 tal. 13 gr. 1 fen. w monecie Pruskiey — J. K. W. Xżę Kambridgi oprócz dawniey złożonych 100 funtów szterlingów, kazał ieszcze drugie 100 wydziałowi doręczyć.

Podług doniesień z Emden zachodzi podobieństwo, że podczas burzy z d. 3 na 4 Lutego nastąpiło także wstrząśanie ziemi, może pod łożyskiem morza północnego. Przynaymniey ludzie znayduiący się tey nocy na otwartey drodze, twierdzą, iż czuli pod nogami poruszenie. W wielu także mieyscach woda z cysternów odbiegła, w studniach była dnia 3go Lutego słona, a przed 3cim Lutego po przybyszu morna zniknęła, i t. d. Woda przybyła z wylewów, była iak gotuiąca się, i tyle miała w sobie mułu, iak nikt przy podobnych powodziach niepamięta. Wstrząśnienie ziemi w północnych naszych okolicach iest iednak bardzo rzadkiem zdarzeniem.

Od granic Tureckich d. 1 Marca.

D. 20 Stycznia pokazało się 3 do 4 korsarskich okrętów Greckich przed Egipskim portem Damiettą, znieważyły Francuzkie i inne Europeyskie okręty i zabrały z nich towary i żywność. Na górze Libanu wszczęły się nowe zaburzenia. Szeik Beschira powstał przeciw Xiążętom Druzy. Ali Basza Egipski posłał tam byłego Seliktar Beja dla zagodzenia waśni, a za nim 6000 woyska dla przymuszenia upornych do posłuszeństwa.

Dnia 21 i 22 Marca 1825 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— *Pszenicy*	11 —	10 15	10 —	9 —
— *Zyta*	6 —	5 15	5 —	4 15
— *Jęczmienia*	5 —	4 15	4 —	3 24
— *Owsa*	4 —	3 24	3 18	3 12
— *Jagieł*	16 —	14 —	13 —	11 —
— *Grochu*	6 —	5 15	5 —	4 15
— *Rzepaku*	15 —	14 —	13 —	12 15

W Gdańsku dnia 14 Marca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	516	do	660
Żyta	—	—	240	—	270.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	162	—	180.
Grochu	—	—	240	—	270.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 130 Ciągnieniu dnia 23 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

81. 27. 53. 62. 55.

Przyszłe 131 Ciągnienie dnia 30 Marca r. 1825 przypada.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek d. 24 o. m. daną będzie wielka Traiedyia w 5 aktach, z francuzkiego Tomasza Kornela: *Hrabia Essex, Feldmarszałek Angielski.*

W przyszłą Niedzielę d. 27 Marca r. b. na benefis Szymona Włodka, daną będzie wielka wznowiona Traiedyia w 5 aktach, z Angielskiego Schackespeara na język polski przełożona: *Machbet.*

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica pod L. 454 przy głównym Rynku w Krakowie stoiąca w drodze pertraktacyi spadkowey po ś. p. Franciszce z Geppertów Tuszkowey przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to na żądanie wieloletnich Sukcessorów, iako to: W W. Stanisława Gepperta Assessora przy Dyrekcyi Jeneralney Towarzystwa Ogniowego w Królestwie Polskiem, Józefy z Geppertów Laskowskiey Wdowy, Maryanny Geppert Panny wyszłey z małoletności, wszystkich iako dzieci po ś. p. Antonim Geppert, bracie rodzonym zmarłey Franciszki z Geppertów Tuszkowey pozostałych, tudzież Stanisława Wyszomierskiego, iako Pełnomocnika Józefa Gepperta Medycyny Doktora.

Sprzedarz Domu tego Wyrokiem Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w dniu 8 Stycznia 1825 r. między wyrażonemi wyżey wielo e niemi Sukcessorami ś. p. Franciszki z Geppertów Tuszkowey, a WW. Woyciechem Like Obywatelem W. M. Krakowa w swem imieniu i Opiekuńczem małoletnich po Janie Like pozostałych dzieci czyniącym, Justyną Kozłowską i Michałem Strożeckim Adwokatem Sądowym, iako Kuratorem nieobecnego Wincentego Like zapadłym nakazana, odbędzie się na Audyencyi Trybunału I. Instancyi w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 106 za papierem W. Józefa Jankowskiego P. O. D. z strony wieloletnich Sukcessorów też sprzedarz popieraiących ustanowionego Adwokata.

W dniu 4 Marca 1825 r. iako do Licytacy przygotowawczey wyznaczonym terminie, Kamienica rzeczona przygotowawczo Józ: Stenkowi za summę 19,150 Złp. przysądzoną została; do licytacyi zaś stanowczey termin iest wyznaczony przez Trybunał I. Instancyi na 15 Kwietnia r. b, przeto chęć licytywania maiący zechcą się w terminie tym stawić, o warunkach licytacyi w Kancellaryi podpisanego mogą bydź zawiadomieni. — W Krakowie d. 19 Marca 1825 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Podaie się do wiadomości publiczney, iż d. 28 Marca r. b. odbędzie się w Kancellaryi Państwa Tenczyńskiego, to iest: w Tenczynku, licytacyia wydzierżawienia oberży w Krzeszowicach z należącemi do niey inwentarskiemi rzeczami. Chęć licytowania maiący zechcą się z wadium w oznaczonem terminie i mieyscu stawić.

Trybunał Cywilny Pierwszey Instancyi Województwa Płockiego.

W wykonaniu tak ogolnego przepisu Prawa o konkursach i Likwidacyiach, iako też mianowicie w szczególności postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Krolewskiego z dnia 22 Stycznia 1819 wedle którego Wierzyciele mass konkursowych i likwidacyynych, w ciągłey maią bydź wiadomości o stanie, w iakim się massa znayduie, i wydawać postanowienia dalszego działania, zwłaszcza w przedmiotach ważnieyszych. Gdy samo upłynienie czasu od ostatniego zebrania się wierzycieli w dniach 27 i 28 Czerwca 1820 rozmaite sprowadziło zmiany, ktore do wiadomości wierzycieli podane bydź winny, a również wskutek uczynionych w tym czasie postępów w Massie, rozmaite wynikły przedmioty, ktore wymagaią wspólney narady i postanowienia wierzycieli; szczególniey zaś powodowany uczynionem przez Sukcessorow Xawerego Hrabi Działyńskiego do Akt Massy Likwidacyjney Jgnacego Hrabi Działyńskiego przedstawieniem, którem oświadczaiąc chęć odstąpienia od rozmaitych pretensyi do Massy zalikwidowanych, żądaią rozpoznania innych i załatwienia stosunkow pomiędzy niemi a Massą zachodzących, których wszakże Kurator Massy w względzie przyznawania praw, odstępowania od processów i t. d. własną powagą załatwić nie iest mocnym, ale raczey stósuiąc się do przepisów §. 77 do 83 Tyt: 50 i §. 73. 74 Tyt: 51 Ordynacyi processowey Pruskiey, oraz Reskryptu Kommissyi Rządowey sprawiedliwości co do tego przypadku w dniu 14 Października 1824 r. wydanego, rozwadze i Decyzyi wierzycieli pozostawić musiał. Wzywa wierzycieli Massy spadkowo-Likwidacyjney Jgnacego Hrabi Działyńskiego aby w dniu 4tym i następnych Miesiąca Lipca r. 1825 o godzinie 3ciey z południa w Płocku w Pałacu Sądowym w mieyscu posiedzeń Trybunału Cywilnego I. Jnstancyi Województwa Płockiego przed Edwardem Glassem Sędzią Trybunału, Decernetem Massy Jgnacego Hrabi Działyńskiego, iako Delegowanym Kommissarzem stawili się osobiście lub przez Pełnomocników umocowanych specyalnie do czynności w terminie powyższym odbydź się maiących, a to celem naradzenia się i wydania postanowień w przedmiotach Massy, które onymże przez Delegowanego Sędziego do deliberacyi przedstawione będą. Wzywa oraz Sukcessorów beneficyalnych Jgnacego Hrabi Działyńskiego, aby czynnościom w terminie powyższym odbydź się maiącym, assystowali.

Lubo zaś w samym terminie zwołania, wierzycielom przedstawionym zostanie tak postęp w Massie od ostatniego zebrania się Wierzycieli uczyniony, w stanie czynnym i biernym; ogolny obraz teraźnieyszego stanu massy; przeszkody ukończenie massy tamuiące, oraz gruntowne wyiaśnienie przedmiotów Wierzycielom do deliberacyi przedstawić się maiących, to iednak Trybunał chcąc podać Wierzycielom sposobność wcześnego przygotowania się do terminu, i aby z tem gruntownieyszem przekonaniem w samym terminie stanowić mogli; uwiadamia ich, iż wszystkie powyższe dowody przed terminem na 4 tygodnie u Kurratora massy Ur. Turskiego Patrona przeyrzeć i potrzebnych objaśnień zasiągnąć mogą.

Wszystkie przedmioty w naznaczonym terminie wierzycielom przedstawić się maiące naywiększey są wagi, dla czego Trybunał zwracaiąc uwagę wierzycieli na własny ich interes, wzywa, aby ile możność dozwoli sami osobiście w tymże terminie stawili się zwłaszcza że światłe i zastósowane do interessu Massy rozwiązanie przedmiotów ich decyzyi poddać się maiących, wróży niepłonną nadzieię rychłego massy ukończenia. Co do Wierzycieli w terminie niestawiaiących Trybunał przypomina rozporządzenie Dekretu Króla Jmci Saskiego Xięcia Warszawskiego z dnia 15 Lipca 1809, wedle którego niestawiący poczytani są za przystępuiących do zdania większości Wierzycieli w terminie przed Delegowanym zgłaszaiących się.

W Płocku dnia 5 Marca 1825 r.

Prezes
Turski.
Sekretarz
Szulecki.